

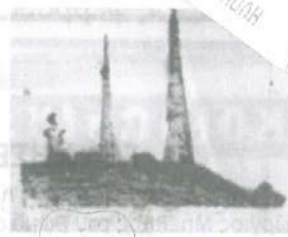
ΑΕΤΟΡΡΑΧΗ=ΜΑ
ΝΩΛΙΑΣΣΑ=ΜΠ
ΖΑΝΙ=ΔΡΙΣΚΟΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ
ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΙΤΩΝ

Μανωλιάρια

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ 59 Τ.Κ. 10431 ΑΘΗΝΑ ΕΤΟΣ 12ο ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 47 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ-ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ-ΜΑΡΤΙΟΣ 2005 • ΚΩΔΙΚΟΣ 1702

ΓΙΩΤΑΝΗΣ Κ. ΣΤΕΦΑΝΟΣ
010-00051
ΤΡΙΧΑΚΙΩΝ 1
16342 ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝ. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ Ο Ηπειρώτης Κάρολος Παπούλιας

Από τις 12 Μαρτίου 2005 πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας είναι ο πρώην υπουργός Εξωτερικών, ο Ηπειρώτης, **Κάρολος Παπούλιας**.

Όπως όλοι οι Έλληνες, πολύ περισσότερο οι Ηπειρώτες επικρότησαν την επιλογή του συμπατριώτη μας κ. Κάρουλου Παπούλια από τον πρωθυπουργό Κ. Καραμανλή χωρίς να μπούμε στον πειρασμό να αναλύσουμε τους λόγους της επιλογής, είμαστε υπερήφανοι γιατί είναι η πρώτη φορά στη νεότερη ιστορία της χώρας μας που Ηπειρώτης πολιτικός αναλαμβάνει το ύψιστο αξίωμα.

Είναι ζωντανή η παρουσία του Κάρουλου Παπούλια στη δημόσια ζωή στον ηπειρώτικο κόσμο.

Στη Μανωλιάσσα αρκετές φορές χρειάστηκε να παρέμβει και να δώσει λύσεις σε χρόνια προβλήματα.

Είμαστε βέβαιοι ότι ο Κάρολος Παπούλιας και ως Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας θα λαμπρύνει και το ύψιστο αξίωμα της χώρας, θα ασκήσει άψογα τα καθήκοντά του, όπως μέχρι τώρα κατά την πολιτική του διαδρομή.

Είμαστε βέβαιοι ότι από τη νέα του θέση μπορεί να βοηθήσει την Ήπειρο και να συμβάλει στην ανάπτυξη και την πρόοδο των Ηπειρώτων.

Του ευχόμαστε υγεία, δύναμη και κάθε επιτυχία στα υψηλά του καθήκοντα.

Η ΚΟΠΗ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗΣ ΠΙΤΑΣ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΙΤΩΝ ΑΘΗΝΑΣ

Πολλές ευχές για το 2005

Γράφει ο Στέφανος
Κων. Γιωτάκης

Η Αδελφότητα των Μανωλιασσιτών Αθήνας συνεχίζοντας το έθιμο μας έδωσε την ευκαιρία για μία συνάντηση, την Κυριακή 27 Φεβρουαρίου.

Η εκδήλωση Κοπής της Πρωτοχρονιάτικης Πίτας, για το καλό του χρόνου, πραγματοποιήθηκε το μεσημέρι της Κυριακής, στο Αιγάθω, στην ταβέρνα «οι Φοίνικες».

Μας υποδέχτηκαν ο πρόεδρος **Ευάγγελος Πέτρου** και το Δ.Σ., με ευχές και ευχάριστη διάθεση. Σύγνομο χαιρετισμό στους καθεσμένους απηύθυνε εκ μέρους του Δ.Σ. ο **Σταύρος Νάκος**. Επεσήμανε για άλλη μια φορά ότι η Αδελφότητα χρειάζεται όλους τους Μανωλιασσιίτες της Αθήνας και εργάζεται για το καλό όλων των Μανωλιασσιτών. Η συμμετοχή μας τιμά τη Μανωλιάσσα, την Αδελφότητα και τους ιδρυτές της.

Στην εκδήλωση την τιμητική τους είχαν τα παιδιά της Μανωλιάσσας που πέτυχαν στα εκπαιδευτικά ιδρύματα της χώρας.

Το διοικητικό συμβούλιο επέδωσε βραβεία στους επιτυχόντες τα οποία συνοδεύονταν και από ένα μικρό χρηματικό ποσό.

Τυχερή της εκδήλωσης ήταν η εγγονή του Παναγιώτη Κοηλιού που πέτυχε και το φθουρί.

Το Δ.Σ. ευχαρίστησε τον Αριστομένη Γιωτάκη που συνεχίζει από την ίδρυση της Αδελφότητας μέχρι σήμερα να προσφέρει κάθε χρόνο την πίτα για την εκδήλωση.

Ο καθηγητής κ. Δημήτρης Ζάχος παραλαμβάνει τον Έπαινο της Κοπής του Ναταλένας και δέχεται τα συγχαρητήρια από τον γραμματέα κ. Σταύρο Νάκο και τον πρόεδρο κ. Ευάγγελο Πέτρου

Φωτορεπορτάζ στη σελίδα 4

1821 Το άλλο μήνυμα των αγωνιστών της Λευτεριάς

Στις 25 Μαρτίου γιορτάσαμε την επέτειο των 184 χρόνων ελεύθερης ζωής του έθνους μας.

Οι αγωνιστές του 21 μας παρέδωσαν μια Ελλάδα ερειπωμένη και οικονομικά εξαντλημένη αλλά με παρθένα τοπία και δαντελένιες ακρογιαλιές.

Η προκοπή του τόπου παρά τις τρικυμίες και τους πολέμους ήταν φανερή σε πνευματικό και οικονομικό επίπεδο.

Ξαφνικά μετά το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο η λεγόμενη οικονομική «άνθηση» έπληξε τον τόπο. Μέσα σε δυο-τρεις γενεές βουνά, λόφοι και παραλίες σκεπάστηκαν από τους τοιμεντένιους όγκους.

Η διαπίστωση των σοφών του καιρού μας, πως ο άνθρωπος γίνεται υπόδουλος της μηχανής και της μολυσμένης ατμόσφαιρας μας καταθλίβει. Ο σύγχρονος Έλληνας ζει στις ασφυκτικές μεγαλονπόλεις, τα χωριά ερημώνονται, τα δάση σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία είναι κάτω από τα 10%. Με λίγα λόγια κακοποιήσαμε τον τόπο μας και αφανίσαμε τις ομορφιές.

Ερχόμενοι στο πνεύμα των μαχητών της Λευτεριάς, ο Γέρος του Μωριά στο λόγο του προς τους νέους στην Πνύ-

κα, έλεγε: «Σας παραδίδουμε αυτό τον τόπο, για να τον στολίσετε!...» δηλαδή σε σας μένει να στολίσετε, να ομορφύνετε τον τόπο που εμείς ελευθερώσαμε.

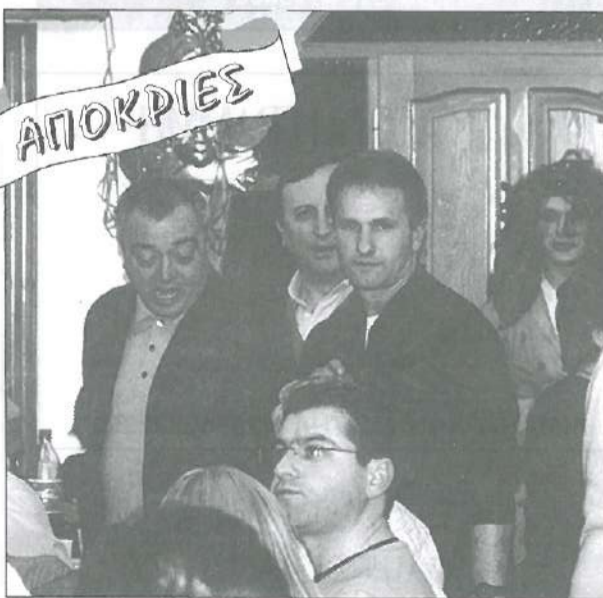
Ο Κολοκοτρώνης είχε τη διαίσθηση πως η ομορφιά δεν είναι πολυτέλεια, δεν είναι προνόμιο των ολίγων, είναι ανάγκη και βίωμα του ανθρώπου.

Κάθε λαός πρέπει να διακρίνεται από το όραμα του ωραίου. Η όποια πνευματική και τεχνολογική εξέλιξη χωρίς τη σφραγίδα του κάλλους είναι ανάπηρη. Ο ελληνικός λαός ένοιωσε μέσα του το ωραίο, το βρήκε διάχυτο στο περιβάλλον του και τον ενέπνευσε. Μέσα στην ομορφιά της φύσης ανακάλυψε το μέτρο και την αρμονία. Την ευαισθησία αυτή διακρίνουμε μέχρι σήμερα στα μνημεία που έστησαν όλες τις εποχές.

Ξαναγυρνώντας πίσω στα λόγια του Κολοκοτρώνη, καλούμαστε να απαντήσουμε. Για να επιβιώσουμε σαν έθνος είναι ανάγκη να προστατεύσουμε ότι μας απέμεινε από τη φυσική ομορφιά.

Ο καλύτερος τρόπος να τιμήσουμε τους αγωνιστές του '21 είναι να σταματήσουμε την κακοποίηση της ελληνικής γης.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΑΣ

Διακρίνονται ο δήμαρχος Μπιζανίου κ. Δημήτρης Νάστος, ο σύμβουλος πολιτιστικών εκδηλώσεων του δήμου κ. Παναγιώτης Τζόκας, το μέλος του Πολ. Συλλόγου κ. Αναστάσιος κ. Λιόντος, ο κ. Βασίλης Νίκου κ.ά.

ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 5

**Σ' αυτό τον κόσμο που είμαστε άλλοι τον είχαν πρώτα,
σ' εμάς τον παραδώσανε κι άλλοι τον καρτερούνε.**

Κ Ο Ι Ν Ω Ν Ι Κ Α

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

- Στις 6 Δεκεμβρίου 2004 η Βασιλική και ο Γεώργιος Μπέλλος του Θωμά απέκτησε αγοράκι.
 - Στις 30 Δεκεμβρίου 2004 η Παναγιώτα και ο Αλέκος Χρόνης απέκτησαν αγοράκι.
 - Στις 21-2-2005 η Ιωάννα και ο Βασίλης Λιόντος απέκτησαν το δεύτερο τους παιδί, αγοράκι.

«Να σας ζήσουνε και να 'ναι καλότυχα»

ΓΑΜΟΣ

Στις 5 Φεβρουαρίου και ώρα 19.00 η Ανδριανή Γιωτάκη, κόρη της Μιμίκας και του Αριστομένη παντρεύτηκε τον εκλεκτό της καρδιάς της Θεοδωρή Κοντό.

Το μυστήριο τελέστηκε στον καθεδρικό ναό της Αγίας Φωτεινής στη Νέα Σμύρνη.
 Να ζήσετε βίον ανθόσπαρτον.

ΑΓΓΕΛΙΑ ΓΑΜΟΥ

Η Γιάννα Νάκου κόρη της Ελένης και του Σταύρου θα παντρευτεί τον εκλεκτό της Βαγγέλη Μύγα στις 15 Μαΐου 2005. Το μυστήριο θα τελεστεί στον ιερό ναό Ευαγγελισμού της Θεοτόκου και Αγίου Ελευθερίου στο Αιγάλεω και ώρα 8.00 το βράδυ.
 Καλά στέφανα.

ΘΑΝΑΤΟΙ

- Την τελευταία του νιοή άφησε ο Χρήστος Ντάφρος του Νικολάου.

Εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια, στη σύζυγο του Ελεωνόρα, στις κόρες του, τον γαμπρό του, τα εγγόνια του και τους λοιπούς συγγενείς.

- Σε ηλικία 77 ετών έφυγε από τη ζωή η Κατερίνα Λιόντου σύζυγος Ιωάννου. Η καρδιά της σταμάτησε να χτυπά στις 24 Μαρτίου 2005.

Εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια στον σύζυγό της, τα παιδιά της, τα εγγόνια της και σ' όλους τους συγγενείς της.

Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΔΙΑΚΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
 ΠΑΠΙΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ
 ΠΕΤΡΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ
 ΠΕΤΡΟΥ ΕΥΘΥΜΙΟΣ
 ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΥΛΟΣ
 ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
 ΜΠΕΛΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΘ.
 ΜΠΟΥΡΝΗΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ
 ΓΙΩΤΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΡ.
 ΓΙΩΤΑΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ Γ.
 ΓΙΩΤΑΚΗΣ ΘΕΟΔ. ΧΡ.

ΛΙΟΝΤΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Κ.
 ΓΙΩΤΑΚΗ ΒΑΣΩ ΧΡ.
 ΝΤΑΦΛΟΣ ΘΕΟΦΙΛΟΣ
 ΜΠΕΛΛΟΣ ΚΛΕΑΡΧΟΣ
 ΓΙΩΤΑΚΗΣ ΘΩΜΑΣ Κ.
 ΓΙΩΤΑΚΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ Κ.
 ΖΑΧΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
 ΓΟΥΣΗΣ ΛΟΥΚΑΣ
 ΝΑΚΟΣ ΠΑΥΛΟΣ
 ΚΟΛΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

«Τ' αγνάδια» σας ευχαριστούν όλους για την προσφορά σας.

Δ Ι Ο Ρ Θ Ω Σ Η

Στο προηγούμενο φύλλο που γράψαμε τα μέλη του νέου διοικητικού συμβουλίου του Πολιτιστικού Συλλόγου Μανωλιάσας, μας έδωσαν πειψά τα ονόματα.

Ταμίας είναι ο Αναστάσιος Λιόντος, του οποίου το όνομα έλειπε.

Για το μερίδιο ευθύνης που μας ανήκει, ζητάμε συγγνώμη.

Ο ΤΖΙΜΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ προσέφερε 50 ευρώ για τον Προφήτη Ηλία.

ΑΛΕΚΟΣ Ε. ΜΠΕΛΟΣ
 Πλ. Ηρώων Κύπρου 12
 Ν. Σμύρνη
 Τηλ.: 9330786

bello
 PATISSERIE

PAPPAS OIL

- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ
- ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΑ
- ΚΑΥΣΤΗΡΕΣ
- ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΕΙΣ

ΤΗΛ. ΚΕΝΤΡΟ
53.16.444

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Π. ΤΖΙΜΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ
 ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΜΕΝΩΝ
 ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
 ΚΑΙ ΤΡΑΚΤΕΡ

ΙΔΙΩΤΙΚΑ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ
 ΜΗΧΑΝΕΣ ΚΑΙ
 ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ
 ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

ΑΠΟ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

ΤΗΛ. 0049.
 1775565003

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
 ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ
 ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΙΤΩΝ
 Σωκράτους 59 Αθήνα
 Τ.Κ. 10431
 ΙΔΡΥΤΗΣ:
 ΚΩΣΤΑΣ Π. ΓΙΩΤΑΚΗΣ
 (Φεβρουάριος 1993)
 ΕΚΔΟΤΗΣ - ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:
 ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ
 ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΙΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ
 «Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
 ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ»
 ΕΚΔΟΤΗΣ & ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:
 ΚΩΣΤΑΣ Π. ΓΙΩΤΑΚΗΣ
 Συνδρομές, επιστολές,
 συνεργασίες κ.λπ.
 να στέλνονται στις
 διευθύνσεις:
 α) ΓΙΩΤΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
 Ρήγα Φεραίου 41
 Τ.Κ. 16674 - Α. Γλυφάδα
 Τηλ.-Fax: 210 9852198
 β) ΛΙΟΝΤΟΣ ΗΛΙΑΣ
 Θηβών 3 Τ.Κ. 12461
 ΤΗΛ.: 210 5983842

Εις ένδειξη σεβασμού και αγάπης προσφέρουν στην εκκλησία Αγίου Γεωργίου Μανωλιάσας τα κάτωθι χρηματικά ποσά στην μνήμη του Ντάφρου Χριστόφορου οι κάτωθι οικογένειες:

Οικογένεια: Ιερέα ΝΤΑΦΛΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΥ	20 ΕΥΡΩ
» ΝΤΑΦΛΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΥ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛ.	20 ΕΥΡΩ
» ΝΤΑΦΛΟΥ ΝΑΠΟΛΕΩΝ	20 ΕΥΡΩ
» ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	20 ΕΥΡΩ

» ΜΠΕΛΛΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΟΥ ΑΝΑΣΤ.	30 ΕΥΡΩ
» ΓΟΥΣΙΑ ΜΑΡΙΑ	10 ΕΥΡΩ
» ΓΟΥΣΙΑ ΑΛΕΞΙΟΥ	10 ΕΥΡΩ
» ΜΠΕΛΛΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ	10 ΕΥΡΩ
» ΝΤΑΦΛΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ	30 ΕΥΡΩ
» ΠΑΠΠΑ ΝΕΣΤΟΡΑ	30 ΕΥΡΩ
» ΓΟΥΣΙΑ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗ	10 ΕΥΡΩ

ΑΙΩΝΙΑ ΣΟΥ Η ΜΝΗΜΗ

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗ ΤΗΣ ΛΙΟΝΤΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΝΑΣ
 Προσέφεραν τα κάτωθι χρηματικά ποσά στην εκκλησία Αγίου Γεωργίου Μανωλιάσας οι κάτωθι οικογένειες:

Οικογένεια: ΛΙΟΝΤΟΥ ΘΩΜΑ & ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	100 ΕΥΡΩ
» ΤΟΛΗ ΓΕΩΡΓΙΟΥ	40 ΕΥΡΩ
» ΜΠΕΛΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΟΥ ΠΕΡ.	20 ΕΥΡΩ
» ΛΙΟΚΑΤΗ ΧΡΗΣΤΟΥ	20 ΕΥΡΩ
» ΣΙΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	20 ΕΥΡΩ
Ο σύζυγος της ΛΙΟΝΤΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	100 ΕΥΡΩ
Οικογένεια: ΜΗΤΣΗ ΓΙΑΝΝΟΛΑΣ	20 ΕΥΡΩ
Οικογένεια: ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	10 ΕΥΡΩ
» ΛΙΟΚΑΤΗ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	20 ΕΥΡΩ
» ΙΕΡΕΑ ΝΤΑΦΛΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΥ	20 ΕΥΡΩ
» ΝΙΚΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ	50 ΕΥΡΩ
» ΤΟΛΗ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	50 ΕΥΡΩ
» ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗ ΘΩΜΑ	20 ΕΥΡΩ
Οικογένειες ΚΑΣΑΓΑΝΝΗ ΒΑΣΙΛ. & ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ	40 ΕΥΡΩ
Ο κουμπάρος ΑΓΓΕΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	100 ΕΥΡΩ
Οικογένεια: ΓΚΑΡΑΜΕΤΣΗ ΧΡΗΣΤΟΥ	10 ΕΥΡΩ
» ΓΚΑΡΑΜΕΤΣΗ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	10 ΕΥΡΩ
» ΛΙΟΝΤΟΥ ΚΑΛΔΑ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓ.	50 ΕΥΡΩ
» ΓΟΥΣΙΑ ΑΛΕΞΙΟΥ	20 ΕΥΡΩ
» ΑΣΚΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	5 ΕΥΡΩ
» ΝΤΑΡΑ ΛΕΩΝΙΔΑ	20 ΕΥΡΩ
» ΝΤΑΡΑ ΓΙΑΝΝΟΛΑΣ	10 ΕΥΡΩ
» ΛΙΟΝΤΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ	25 ΕΥΡΩ
» ΣΥΜΠΑ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	20 ΕΥΡΩ
» ΖΩΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ	20 ΕΥΡΩ
» ΛΙΟΝΤΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ	25 ΕΥΡΩ
» ΛΙΟΝΤΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΝ.	30 ΕΥΡΩ

ΑΙΩΝΙΑ ΣΟΥ Η ΜΝΗΜΗ

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ
 ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

ΜΙΧΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

ΑΙΤΩΛΙΚΟΥ & ΠΟΛΥΔΕΥΚΟΥΣ 74 ΠΕΙΡΑΙΑΣ
 ΤΗΛ. 210 4175406

ΑΓΟΝΗ ΓΡΑΜΜΗ

ΝΤΑΦΛΟΣ
 ΘΕΟΦΙΛΟΣ

ΛΙΜΑΝΙ ΓΡΑΦΗΝΑΣ ΤΗΛ.: (22940) 23356

ΚΑΦΕ - ΨΗΣΤΑΔΙΑ
 "ΟΛΥΣΣΙΚΑ"

ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
 ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΑ/ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ, ΤΗΛ. 26510 82004

Δόμηση εσωτερικού χώρου
Γυψοσανίδες - Ψευδοροφές
Φωτισμός - Διακόσμηση
ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΑΡ. ΓΙΩΤΑΚΗΣ

Δουρούτης 2 Ιωάννινα
 Τηλ. 68202 - Κιν. 693 - 2323510

ΨΑΡΟΤΑΒΕΡΝΑ
«Η ΤΡΑΤΑ»
ΚΛΕΑΡΧΟΣ ΜΠΕΛΛΟΣ

Το στέκι
 για καλοφαγάδες

Ψάρια φρέσκα
 Αστακόι
 Καραβίδες
 Καλαμαράκια
 από την Τράτα μας
 κατευθείαν στα κάρβουνα
 Αξιοπρεπές περιβάλλον

ΠΑΡΑΛΙΑ ΝΕΑΣ ΜΑΚΡΗΣ
 ΤΗΛ. (0294) 94794

Η αγία μας Εκκλησία βλέπει στο Σταυρό του Κυρίου την αγάπη του Θεού προς την αμαρτωλό άνθρωπο.

Ο Χριστός γεύτηκε το θάνατο και μας εξαγόρασε από την κατάρα του νόμου. Κατάργησε το κράτος του θανάτου. Έσβησε τις αμαρτίες μας και άνοιξε τις κλεισμένες πόρτες του Παραδείσου και χάρισε τη ζωή και την ανάσταση στο νέο λαό του Θεού.

Από τις περικοπές των Ευαγγελίων, που διαβάζονται στην ακολουθία των Αγίων Παθών, σταχυολογούμε τους στίχους εκείνους που θα μας βοηθήσουν για να περιγράψουμε την αγία εικόνα της Σταυρώσεως:

«Και φέρουσιν αυτόν (τον Ιησού) επί Γολγοθά τόπον. Η ο έστι μεθερμηνευόμενον Κρανίου τόπος. Και εδίδουν αυτώ πειν εσμυρνιαμένον οίνον. Η διαμέριζον τα ιμάτια αυτού, βάλλοντες κλήρον επ' αυτά, τις τι άρη... Και ην η επιγραφή της αιτίας αυτού επιγεγραμμένη. Η ο βασιλεύς των Ιουδαίων. Και συν αυτώ σταυρούσι δύο ληστές, ένα εκ δεξιών και ένα εξ ευωνύμων αυτού... Και οι παραπορευόμενοι εβλασφημούν αυτόν... Ομοίως δε και οι αρχιερείς, εμπαιζόντες προς αλλήλους μετά των γραμματέων, έλεγον. Η άλλους έσωσεν, εαυτόν ου δύναται σώσαι... Ειστήκεσαν παρά τω σταυρώ του Ιησού η μήτηρ αυτού και η αδελφή της μητρός αυτού, Μαρία η του Κλωπά και Μαρία η Μαγδαληνή. Ιησούς ον ιδών την μητέρα και τον μαθητήν παρεστώτα ον ηγάπα, λέγει τη μητρί αυτού. Η γυναίκα, ιδε ο υιός σου. Είτα λέγει τω μαθητή. Η ιδού η μήτηρ σου... Ην δε ωσει ώρα έκτη και σκότος εγένετο εφ' όληνην έως ώρας ενάτης, και εσκοτίσθη ο ήλιος, και εσχίσθη το καταπέτασμα του ναού μέσου. Και φωνήσας φωνή μεγάλη ο Ιησούς ειπέ. Η Πάτερ, εις χείρας σου παρατίθεμαι το πνεύμα μου. Και ταύτα ειπών, εξέπνευσεν. Ιδών δε ο εκατόνταρχος το γενόμενον εδόξαχε τον Θεόν, λέγων. Η όντως ο άνθρωπος ούτος δίκαιος ήν...».

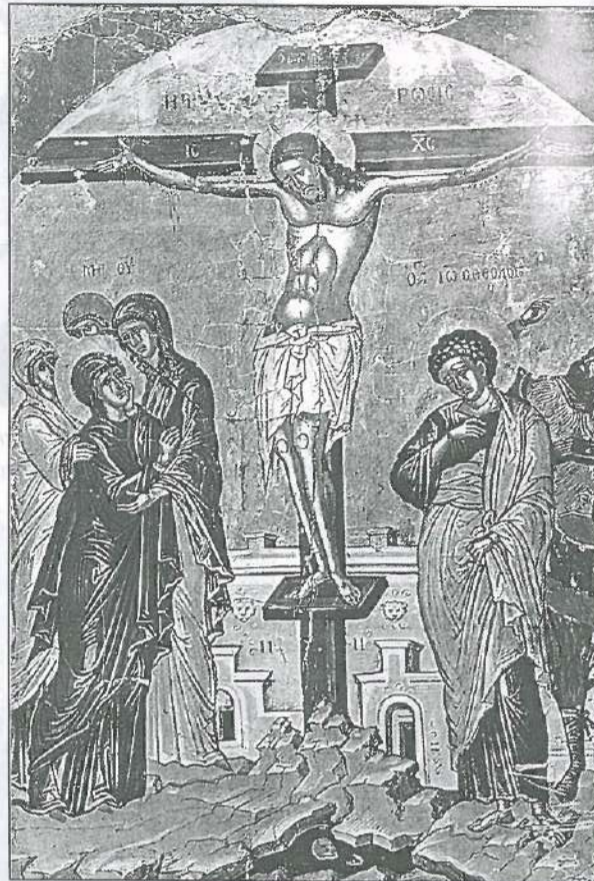
Στην εικόνα της Σταυρώσεως δεν ζωγραφίζονται όλα αυτά τα πρόσωπα. Εκτός από τον σταυρωμένο Κύριο, την Παναγία, τον Ιωάννη, μία ή δύο γυναίκες παράπλευρα στην Παναγία και τον Εκατόνταρχο, τα υπόλοιπα θεωρούνται περιττά.

Στην εικόνα βλέπουμε τον Χριστό σταυρωμένο, γυμνό, μόνον με ένα άσπρο πανί τυλιγμένο στη μέση του, νεκρό, με κλειστά τα μάτια, με γυρισμένη την κεφαλή προς τα δεξιά.

Το άχραντο σώμα Του είναι κουρασμένο, αδύνατο, με τα

Η ΣΤΑΥΡΩΣΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Η ερμηνεία της εικόνας

Η Σταύρωση. Εικόνα του κρητικού Θεοφάνη στην Ιερά Μονή Σταυρονικήτα, Αγιο Όρος (16ος αι.).

χέρια απλωμένα και με ανοιχτές τις παλάμες, σαν να προσεύχεται.

Τα πόδια του είναι ενωμένα και πατούν επάνω σε σανίδι σαν υποπόδιο.

Από τα άχραντα χέρια και πόδια Του τρέχουν αίματα, από δε την

πλευρά Αυτού αίμα και ύδωρ. Πάνω από την κεφαλή του είναι επιγραφική καρφωμένη στο σταυρό με τα γράμματα ΟΒΣΑΤ.Δ.ΕC δηλαδή, Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΔΟΞΗΣ και όχι με τα ψηφία Ι.Ν.Β.Ι. που έγγραψαν οι ασεβείς που τον σταύρωσαν και τον χλεύαζαν.

Στις εικόνες της Δύσης ο Χριστός παρουσιάζεται ζωντανός με ανοιχτά τα μάτια του, με τα χέρια προς τα πάνω και τις παλάμες ανοιχτές.

Ο Σταυρός στηρίζεται στα βράχια του Γολγοθά και κάτω ανοίγεται ένα σπήλαιο. Μέσα στο σπήλαιο εικονογραφείται ένα κρανίο, πάνω στο οποίο στάζει το αίμα που βγαίνει από τα πόδια Του Κυρίου. Το κρανίο είναι του Αδάμ, που σύμφωνα με την παράδοση πέθανε και τάφηκε στο Γολγοθά.

Τα υπόλοιπα πρόσωπα της εικόνας είναι: δεξιά από το Σταυρό στέκει η Παναγία, άλλοτε μόνη της και άλλοτε συνοδευόμενη από άλλες γυναίκες.

Το χέρι της είναι στο μάγουλό της, δείχνει τη συγκρατημένη θλίψη της, το άλλο είναι υψωμένο σε σχήμα ικεσίας.

Ο Ιωάννης με τη στάση του εκφράζει αγωνία και φόβο.

Πίσω από τον Ιωάννη βλέπουμε τον εκατόνταρχο Λογγίνο να κοιτάζει το Χριστό και να ομολογεί την αθωότητά του.

Η παράσταση κλείνει με το αρχιτεκτόνημα που δείχνει τα τείχη της Ιερουσαλήμ.

Η Βυζαντινή τέχνη δημιούργησε έναν τόπο Σταυρώσεως, ο οποίος είναι κλασικός.

Απέβαλε τα πολλά πρόσωπα και περιορίστηκε στα βασικά.

Η Βυζαντινή τέχνη δεν είναι φυσική, επειδή δεν έχει σκοπό να εκφράσει μοναχά το φυσικό αλλά και το υπερφυσικό. Τα εικονιζόμενα πρόσωπα είναι εξαυλωμένα, απόκοσμα, στοχαστικά, γιατί ανήκουν στον ουράνιο χώρο και όχι στον κοσμικό και εφήμερο.

Η Βυζαντινή τέχνη μεταφέρει τον πιστό σε έναν άλλο κόσμο, που δεν τον βλέπουμε με τα υλικά μάτια μας, αλλά με εκείνα που βλέπει όποιος έχει μάτια πνευματικού.

Από τις περικοπές των Ευαγγελίων που διαβάζονται στην Ακολουθία των Αγίων Παθών, σταχυολογούμε τους στίχους εκείνους που θα μας βοηθήσουν να περιγράψουμε την αγία εικόνα της Σταυρώσεως.

ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟ

1813-1951

Δημοσιεύουμε παρακάτω αποσπάσματα από το βιβλίο του Πάνου Τζιόβα «ΟΙ ΜΕΛΙΓΓΟΙ» που με επίσημα έγγραφα μας πληροφορεί για τη χρήση του νερού από το Κεφαλόβρυσο πριν από 192 χρόνια.

«Τον Αύγουστο του 1813 οι Μελιγγιώτες και οι Μανωλιασσίτες αναγκάστηκαν να δεχτούν μια άδικη ήυση για το πότισμα των αγροτικών τεμαχίων που βρίσκονταν στη θέση «Ποταμιά» όπως μας πληροφορεί το παρακάτω έγγραφο:

«6 Αυγούστου 1813

Την σήμερα φανερώνουμε και ομολογούμε ημείς οι υποκάτωθι γεγραμμένοι Μανωλιασσίτες και Μελιγγιώτες κοινώς μικροί και μεγάλοι που δίδωμε το γράμμα μας των Κοπανιωτών και Θεριακισιωτών διά το νερό όπου ποτίζουμε εσυμφωνήσαμε τη Δευτέρα όταν βαρέση ο ήλιος στην Ολύτσικα να το κρατήσωμε να ποτίσωμε το νερό έως την Τρίτη όπου να βασιλέψη ο ήλιος στο βουνί της Σκλίβανης και... τούτον τον δρόμον δύο μέρες νύχτα μία και... άνθρωπος... Μανωλιασσίτης ή Μελιγγιώτης να έχη το ανάθεμα από εμάς όποιος έχομε και τον κανόνα του να πηρώση το αφεντικό... 180-1000... να τους δώσωμε...

Και εις ένδειξιν της αληθείας εγώ ο Χρίστο Μπέλλιος μαζί με

τους χωριανούς μου βεβαιώνουμε εις τούτον τον δρόμον να σταθήτε ως το τέλος.

Εγώ ο Κώστα Νίκος με λόγον των βεβαιωμένων και μαρτυρώ κατά Θεού Αλήθεια. Κατά την άνω απόφασίν των έχουν να σταθούν χωρίς να παραλειψη κανείς. (Τ.Σ.) Ταχήρ Αμπαζής) 179.

Σχολιάζοντας το έγγραφο αυτό ο Κώστας Αντωνίου σωστά παρατηρεί το μέγεθος της καταπίεσης που δέχτηκαν οι Μελιγγιώτες και οι Μανωλιασσίτες από τον Ταχήρ Αμπαζή, αφού σε σύνολο 144 ωρών της εβδομάδας δόθηκαν στους ανωτέρω μόνο 36 ώρες για πότισμα, αν και η πηγή βρίσκονταν στην κοινοτική έκταση Μελιγγιών-Μανωλιάσσας 180.

Μετά το τέλος του Αλή Πασά, οι Μελιγγιώτες και οι Μανωλιασσίτες ζήτησαν Ξανά να βρουν το δίκιο τους, αλλά οι Κοπανιώτες και οι Θεριακισιώτες συνέχισαν να έχουν τα μεγάλα μέσα και στον νικητή Χουρσίτ και έτσι με διαταγή του Ομέρ Πασά του 1822 επαναλήφθηκε η ίδια υδρονομική διάταξη.

Ο αγώνας των Μελιγγιωτών και

των Μανωλιασσιωτών συνεχίστηκε έντονα και τα κατοπινά χρόνια, με αντικειμενικό σκοπό να αποκτήσουν τα φυσικά τους δικαιώματα στο πότισμα, αλλά οι Θεριακισιοί και οι Κοπανιώτες είχαν την προστασία των Τούρκων και δικαιώνονταν πάντα.

Έτσι, στις 25 Ιουλίου 1851, ο «Διοικητής πάσης Ηπείρου Ισμαήλ Πασάς» παράγγειλε, με γραπτή διαταγή του, να ρυθμιστεί το ζήτημα από επιτροπή, στην οποία να μετέχουν αντιπρόσωποι από τα γύρω χωριά, τις αποφάσεις της οποίας έπρεπε να δεχθούν οι κάτοικοι καθώς και την επίβλεψη του διορισμένου από τους Τούρκους, καπετάνιου της περιοχής.

Το 1863 ο αγώνας επαναλαμβάνεται, αλλά ο διοικητής της Ηπείρου Χουσι(ν)άς Πασάς διέταξε τους μουχμπήρηδες των Μελιγγιών και της Μανωλιάσσας, με την από 13 Ιουλίου 1863 έγγραφη διαταγή του, να μην εμποδίσουν το πότισμα των χωραφιών της Κοπάνης και του Θεριακισίου 181. Η όλη κατάσταση τελικά τερματίστηκε με δικαστική απόφαση (αριθ. 481) το 1951/82.

Όχι Χ.Υ.Τ.Α. στη Δωδώνη

Από την περιφέρεια Ηπείρου επιβέχθηκε η Δωδώνη για Χ.Υ.Τ.Α. Ο Δήμος Δωδώνης, η Ομοσπονδία Δωδωνοχωριτών Αθηνών, η Επιτροπή Αγώνα είπαν ένα βροντερό ΟΧΙ Χ.Υ.Τ.Α. στη Δωδώνη. Είναι να τρελαινεται κανείς όταν ακούει τέτοιες προτάσεις - αποφάσεις. Σίγουρα κάποιος χώρος χρειάζεται να βρεθεί για τη χοροθέτηση του Χ.Υ.Τ.Α., αλλά «για το Θεό», τη Δωδώνη βρήκαν, την κοιτίδα του πολιτισμού;

Πανελλήνια είναι η κατακραυγή που επισύρει η απόφαση αυτή. Η απόφαση αυτή είναι ντροπή για τον πολιτισμένο άνθρωπο και είναι καταδικασμένη.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΚΕΣ ΦΡΑΣΕΙΣ

και η ερμηνεία τους

«Ψόφ'σι του βούδ', πάει η σεμπριά».

Από τη στιγμή που ψόφησε το βόδι, έληξε και η σύμπραξη...

Μέχρι τη δεκαετία του εξήντα, όποιος είχε μόνο ένα βόδι ή άλογο ή μωσχάρι, έψαχνε από το καλοκαίρι κιόλας να συνεταιριστεί με κάποιον άλλο χωριανό του που είχε και αυτός το ίδιο υποζύγιο. Η σύμπραξη γινόταν για να οργώσουν μαζί τα χωράφια τους, αλλά και να φέρουν εις πέρας κι άλλες εργασίες, που ήταν απαραίτητο το ζευγάρι (τα υποζύγια).

Η σύμπραξη λεγόταν «σεμπριά» ή «σέμπρεμα», και ο καθ' συνεταιριζόμενος λεγόταν «σέμπρος».

Κυρίως η συνεργασία διαλυόταν όταν το ένα από τα δύο ζώα ψοφούσε.

Τη φράση αυτή τη χρησιμοποιούμε μεταφορικά και τη λέμε όταν συμβεί κάποιο ατύχημα, οπότε διακόπτεται η συνεργασία δύο ανθρώπων.

«Ψόφ'σι του βούδ', πάει η σεμπριά».

Όλα τα γ'ρουνιά μια μύτ' έχ'ν.

Σε όλα γενικά τα γουρουνιά η μύτη είναι όμοια. Μύτη εννοεί την άκρη της μουσούδας - του μπροστινού μέρους της κεφαλής των γουρουνιών.

Τα γουρουνιά δεν παρουσιάζουν μεγάλη ποικιλία χαρακτηριστικών όπως, π.χ. τα σκυλιά. Είναι κι αυτά μαύρα ή άσπρα, μικρά ή μεγάλα, αρσενικά ή θηλυκά, αλλά έχουν όλα ανεξαίρετως την ίδια μουσούδα.

Η φράση αυτή λεγόταν με αρνητική σημασία. Γουρουνιά μεταφορικά λέγεται ο άνθρωπος που μοιάζει με το γουρουνί, είναι ακάθαρτος, αβγάτος, αναίδης και χυδαίος. Οι φαίλοι δεν διαφέρουν σε τίποτα μεταξύ τους.

Φωτογραφικά στιγμιότυπα από την κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας της Αδελφότητας

Διακρίνονται το μέλος του Δ.Σ. κ. Γεώργιος Ίσκος, ο πρόεδρος κ. Ευάγγελος Πέτρον, ο κ. Θεοχάρης Πέτρον η ταμίας της Αδελφότητας κ. Χρυσούλα Γιωτάκη κ.ά.

Διακρίνονται ο κ. Βασίλης Πέτρον με την οικογένεια του και τους φίλους του. Επίσης οι κ. Γιαννούλα και Αλίκη Ντάφλου.

Διακρίνονται ο γραμματέας κ. Σταύρος Νάκος, ο κ. Μιχάλης Τζίμας με τη σύζυγό του, ο κ. Λευτέρης Παππάς και ο κ. Θέμης Παππάς.

Ο Γεώργιος Πέτρον γιος του μέλους του Δ.Σ. Βασίλη Πέτρον παραλαμβάνει τον έπαινο από τον πρόεδρο κ. Βαγγέλη Πέτρον και τον γραμματέα κ. Σταύρο Νάκο.

Ο κ. Παναγιώτης Κολιός με την τυχερή εγγονή του.

ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΙΤΙΚΗ ΛΑΛΙΑ

Λέξεις που ακούσαμε και προφέρουμε και που δεν ακούγονται μόνο στη Μανωλιάσσα. Το λεξιλόγιο που παρατίθεται δεν έχει καμία σειρά. Αποτελεί επιλεκτική σταχυολόγηση λέξεων από το αρχείο μου.

λίγδα (η) λέρα, αλλά και λιπαρότητα, η ιδιότητα του λιπαρού.

β'νί (το) το μικρό βουνό, «ένα β'νί χουρίς κλαριά».

ακουρμαίνουμι και ακουρμάζουμι 1) τεντώνω το αυτί για ν' ακούσω κάτι που έρχεται από μακριά 2) προσέχω «ακουρμάσ' τι θα σ'πιά» 3) κρυφακούω «τον επακα π' ακουρμαίνονταν όξου 'που τημ πόρτα».

λιάρος -(ρα, -ρο) συνήθως λέγεται για γιδοπρόβατα και γελάδια, ασπρουλός με στίγματα «λιάρου κατόξ'» «λιάρου βούδ'» αλλά και «λιάρου σκ'λί».

λιάκατα (τα) τα εντόσθια, τα έντερα συνήθως με σημασία επιρρημάτων όπως: «έγιναν λιάκατα» = έγιναν πολλός, έλιωσαν «τα 'κανι λιάκατα» = τα 'λωσε.

σάλ'μα (το) το καλάμι της βρίζας «τα σαλίμια» τα χρησιμοποιούν για να γιομίζουν τα σα-

μάρια των ζώων, να σκεπάζουν τις καλύβες, να φτιάχνουν στρώματα, αλλά και να δέσουν τ' αμπέλια. «τσ' καλύβις τ'ς σκεπάζαμαν μι σάλ'μα κι φτέρις... δεν είχαμαν τότ' τσίγκρια κι κираμίδια».

λόβα (η) βρόμα, λέρα μεταφορικά άνθρωπος αισχρός «είνι μια λόβα αυτός... απ' ότ' να τον πα εις ληρώνισι».

λουγιάζω βάζω στόνου μου, αντιλαμβάνομαι «μη είδες μην α λόγια σεσ την αγαπητικιά μου;» δημοτικό τραγούδι αλλά και μειρά. «μην τα ξαναμετρά, αυτά είναι λουγιασμένα».

κότα τ'θιού (η) έντομο κόκκινου χρώματος με μαύρα στίγματα. Τα παιδιά το αγγίζουν ελαφρά με το δάχτυλο πετιέται προς τα πάνω και του τραγουδούν: «Αν είσι πέτους πέτα, κ' αν είσι κότα κάτσι».

μπλετες γυμνά, χωρίς ρούχα «μη βγαίν'ς όξου μπλετες θα κρυώης» τσ'μπλετες ολόγυμνα «βή-κι στου δρόμου ιβ'μπλετες κιτούν γλέλ'ου κόσμους. Σαν παροιμία «μάθαμαν μπλετες κι ντρο-πούμισι ντ'μέν'» για όσους δεν αφήνουν τις παλιές συνήθειές τους.

ΑΠΟΚΡΙΕΣ

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΑΣ

Την τελευταία Κυριακή της Αποκριάς κατάφερα να βρεθώ στο χωριό. Η μέρα ήταν βροχερή, τα παιδιά και κάποιοι μεγαλύτεροι που σχεδιάζουν να ντυθούν για να γυρίσουν το χωριό απογοητεύτηκαν. Αργά το απόγευμα η βροχή σταμάτησε.

Μερικά σχολιαρόπαιδα ξεπρόβαλαν ντυμένα στο μεσοχώρι και μπαινόβγαίνουν στα καφενεία του Κώστα Ι. Γιωτάκη και του Νίκου Παπαθανασίου. Τα ξύλα είχαν βρει τη θέση τους και περίμεναν την πρώτη σπύθα.

Στην αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου «ανέβαινε ο πυρετός» για την εκδήλωση που οργάνωσε ο Πολιτιστικός Σύλλογος σε συνεργασία με τον δήμο Μπιζανίου για τους χωριανούς. Τα τραπέζια στρωμένα, έτοιμα να δεχθούν τους καλεσμένους. Ο μπουφές γεμάτος φαγητά και ορεκτικά που προσέφερε ο δήμος.

Η μέρα νύχτωσε, η φωτιά άναψε, το μεσοχώρι όλο φάτισε. Οι χωριανοί μας λίγοι-λίγοι κατέφθαναν, χάζευαν για λίγο τη «τζιαλαούζια» και κατέληγαν στην αίθουσα του Πνευμ. Κέντρου.

Τα μέλη του Πολιτιστικού Συλλόγου Μανωλιάσσας ήταν στο πόδι, υποδέχονταν τους καλεσμένους.

Σε λίγη ώρα, η αίθουσα γέμισε ασφυκτικά «δεν έπεφτε καρφίτσα».

Εκμεταλλεύομενη εδώ την ευκαιρία να αναφερθώ στην αναγκαϊότητα επέκτασης της αίθουσας.

Κλείνω την παρένθεση και επιστρέφω στην εκδήλωση. Τα εδέσματα ήταν πλούσια και ποικίλα. Το κρασί έρεε άφθονο.

Μεγάλη ζήτηση είχαν οι πίτες που προσέφεραν οι Μανωλιαστίσ-

Διακρίνονται ο π. Κωνσταντίνος Ντάφλος, ο πρόεδρος του τοπικού συμβουλίου κ. Αλέξης Γούσης, η σύζυγός του κ. Βασιλική, η κ. Παρασκευή Γούση κ.ά.

Στα κέρια... διακρίνονται ο κ. Βαγγέλης Γιώτης, ο κ. Πάνος Νάκος, ο κ. Βαγγέλης Παππάς και το μέλος του τοπ. Συμβουλίου κ. Πολύκαρπος Μπέλλος

«Η Τζιαλαούζια»

σες νοικοκυρές: «τι κρεατόπιτες, τι ριζόπιτες, τι μακαρονόπιτες, τι χορτόπιτες... πλούσια τα ελέη».

Μέχρι και σαρακοσιανά, λαγάνες και ελιές προμήθευσε ο δήμος στην εκδήλωση.

Με το φαί και το ποτό, άνοιξε η όρεξη και για χορό. Το πρώτο άκουσμα του κλαρίνου, γέμισε την πίστα.

Την καλλιτεχνική επιμέλεια της εκδήλωσης είχε το συγκρότημα του Δράμπαλου με τραγουδιστές τον Γιαννακό και τον Πόγια. Ο χορός κράτησε καλά μέχρι το πρωί.

Στην εκδήλωση έδωσαν το παρόν, ο δήμαρχος Μπιζανίου κ. Δημήτριος Νάστος και ο υπεύθυνος πολιτιστικών εκδηλώσεων του δήμου κ. Παναγιώτης Τζόκας.

Η εκδήλωση της Αποκριάς που διοργάνωσε ο πολιτιστικός σύλλογος Μανωλιάσσας σε συνεργασία με τον δήμο μας ήταν μία από τις καλύτερες εκδηλώσεις, προσφορά στους Μανωλιαστίτες.

Ήταν μια επιτυχημένη εκδήλωση, ένα ευχάριστο και ζεστό αντάμωμα. Ο κόσμος ήταν χαλαρός, κεφάτος «το έριξε έξω» άλλωστε το καλούσε και η μέρα.

Απόκριες σημαίνει φαγητό, χορός, τραγούδι, διασκέδαση.

Ήταν μια ευκαιρία να φύγουν από τις καθημερινές έννοιες.

Τα μέλη του πολιτιστικού συλλόγου εισέπραξαν τις ευχαριστίες όλων μας. Ιδιαίτερες εισπράξεις είχε η μοναδική γυναίκα του συλλόγου κ. Βούλα Γούση-Χρόνη που τα έδωσε όλα για την επιτυχία της εκδήλωσης.

Συγχαρητήρια παιδιά και του χρόνου!

Διακρίνονται οι κ. Κων/νος Μπέλλος, Ηλίας Μπέλλος, ο πρόεδρος του Πολ. Συλλόγου κ. Ιωάννης Νίκου, ο κ. Αριστοτέλης Ντάφλος κ.ά.

(Αποσπάσματα από το βιβλίο του Ε. Α. Μπόγκα)

(συνέχεια από το προηγούμενο φύλλο)

Η νοημοσύνη της και η πονηράδα της ξεπερνάει κάθε όριο. Κάνει πως τη σημαδεύεις με το μπασιτόνι καθώς ψηλοπετάει από πάνω σου, και θα τη δεις αμέσως να κάνει βαθιά βουτιά για να ξεφύγει το σημάδεμα, το «μάτι». Ψηλά πετάει, και χαμηλά βλέπει.

Η γκαίλα είναι αλήθεια ότι κάνει και μεγάλες ζημιές στα σπαρτά και στα οπωρικά, και επειδή πολλαπλασιάζεται εύκολα, της έχουν κηρύξει παντού εξοντωτικό πόλεμο (Ήπειρος, Θεσσαλία και αλλού). Αλλά είναι και ωφέλιμο πουλί. Στη Βενετία άλλοτε «εσιτίζετο δημοσία δαπάνη». Το ίδιο γινόταν και στην αρχαία Ελλάδα μας λέει ο Αιλιανός (1).

«Κολοιούς δ' ευεργέτας νομίζουσι και Θετταλοί και Ψυρριοί και Λήμνιοι, και δημοσίας γε αυτοίς τροφάς εψηφίσαντο, επει των ακριδών, αι λυμαίνονται τους καρπούς τοις προειρημένους, τα ωά αφανίζουσι. Τε οι κολοιοί και διαφθείρουσι την επιγονήν αυτοίς. Μειούται δη κατά πολύ τα των ακριδών νέφη και τοις προειρημένους μένει τα ωραία αινή (2)».

Τρώει στον κήπο μου ό,τι βρει: μαστιχία, μυρμήγκια, μέγαλα, μύγες. Έχει ξεπαστρέψει όλες τις αράχνες τις τρύπες του μαντρότοιχου. Ας τα έχουν αυτά υπ' όψη τους οι κατά καιρούς Δήμαρχοι Ιωαννινών κι ας... μην σπαταλούν τα εκατομμύρια του Δήμου για την εξόντωση της γκαίλας. Έπειτα, ποια είναι η παραγωγή στα Γιάννινα που βλέπεις; Αν δε η εξόντωση της νομίζεται ότι επιβάλλεται για «τουριστικούς λόγους», νομίζω αντίθετα ότι η παρουσία της γκαίλας στα Γιάννινα με τις συνήθειες και τη ζωή της δίνει μαζί με το λελέκα το ντόπιο χρώμα που αποζητάει ο ξένος σε κάθε πόλη, που επισκέπτεται.

Όσο για τα Κέντρα που καταδιώκουν επίσης τη γκαίλα, για άλλου είδους ζημιές, αυτά έχουν εφεύρει τη μέθοδο του τενεκέ, που δεν φαίνεται να είναι γιαννιώτικη εφεύρεση, γιατί εφαρμόζεται και αλλού όπως έχω ακούσει.

Σε κάποιο Κέντρο του Μύλου, δηλαδή, είδα κρεμασμένο με τριχιά έναν γκαζοτενεκέ στην κορυφή του πλατάνου, που κάθε τόσο κουνούσε από κάτω ένας υπάλληλος του Κέντρου όταν νύχτανε. Ο θόρυβος του τενεκέ με τις πέτρες, που είχε μέσα, ανάγκαζε τις κουρνιασμένες γκαίλες να απομακρύνονται με διαμαρτυρίες γιατί τους χάλασαν τον ύπνο και δεν θα μπορούσαν πια να στέλλουν και τα... επισκεπτήριά τους στα τραπεζομάντιλα και τα πιάτα του Κέντρου, καθώς και στα κεφάλια των ανύποπτων πελατών.

Η γκαίλα είδαμε πως είναι αδηφάγο πουλί. Έχει όμως μεγάλη όπως είπαμε προτίμηση στα τοιμπούρια, αυτή που ζει στο ύπαιθρο. Για αυτό και τη βλέπουμε εκεί να σεργιαννάει καθισμένη απάνω στη ράχη των προβατιών.

Αλλά οι Ηπειρώτες και οι Αιτωλοκαρνανέες πιστεύουν ότι η γκαίλα έχει άλλο λόγο πιο σπουδαίο κι από τα τοιμπούρια, όταν στρογγυλοκάθεται στα πρόβατα - όχι στα γίδια.

Πιστεύει, δηλαδή, πως είναι από αφεντική οικογένεια. Το δείχνει με την περπατησιά της. Είναι πολύ φαντασμέ-

Τα ζώα και τα πουλιά στους Ηπειρωτικούς θρύλους

Η ΓΚΑΪΛΑ ή κορούνα

νη και κάποτε της πέρασε από το νου να γένη βασίλισσα και να ανεβεί στο Θρόνο των πουλιών. Έκλεψε λοιπόν από κάθε πουλί κι από ένα φτερό χρωματιστό, το φόρεσε και ζούσε χωσμένη μέσα σε πυκνά πούπουλα. Αλλά η πανουργία της έγινε κάποια φορά γνωστή, και τα πουλιά της ρίχτηκαν και της μάδησαν τα φτερά. Από τότε η γκαίλα κάθεται στις μαλακές πλάτες των προβατιών, γιατί έχει καλομάθει από τα πούπουλα...

Στην Ήπειρο από το ανήσυχο πέταγμα της γκαίλας, όπως αλλού από το χαμηλό πέταγμα του χελιδονιού, προβλέπουν τη βροχή, καταλαβαίνουν και τι καιρό θα κάνει. Όταν πηγαίνουν πολύ ψηλά, που δεν συνηθίζουν, και κατόπιν ξεχύνονται απότομα προς τα κάτω, λένε πως όπου να 'ναι φτάνει η καταιγίδα.

Το ίδιο γινόταν και στην αρχαιότητα μας λέγει ο Αιλιανός (Ζ.7) «Κολοιοί ιερακίζοντες και πετόμενοι πη μεν ανωτέρω πη δε κατωτέρω, κρυμόν και υετόν δηλοῦσι.».

Στα Γιάννινα λένε για όποιον έκλαψε πολύ η ζέστη, η μεσημβρινή, «τον βαρσίσι ου γκαίλας». Δεν είναι παράξενο ο γκαίλας αυτός να είναι κατά μεταφορά από την παράδοση χάνυση, που συχνά πιάνει η γκαίλα τα μεσημέρια, κατά τις μεγάλες ζέστες. Όπως προσωπικώς παρατηρήσαμε σε αυτές τις περιπτώσεις η γκαίλα κάθεται στη γη, ανοίγει τις φτερούγες, χαλαρώνει τα φτερά, γέρνει το κεφάλι στο χόμα, γουρλώνει τα μάτια και παριστάνει την αποκαμωμένη, την πεθαμένη. Αφού μένει επί κάμποσα λεπτά έτσι και δεχθεί σε όλο της το σώμα τις καυστικές ακτίνες του ήλιου,

συνέρχεται απ' αυτόν τον «γκαίλα» και συνεχίζει τη συνήθη της ζωή.

Νομίζω ότι όλα αυτά που ξέρουμε τώρα για τη γκαίλα πρέπει να μας πείσουν για να αναθεωρήσουμε την εχθρική πολιτική απέναντί της. Όσο για τις ζημιές στην παραγωγή, οι χωρικοί ξέρουν ότι η γκαίλα είναι πολύ φοβητσιάρη και βρήκαν την αδυναμία της. Η την αδυναμία αυτή την ανεκάλυψαν μέσα στην πολλή εξυπνάδα της. Σε αυτή την εξυπνάδα στράφηκαν για να τη φοβίσουν και να μην πλησιάζει τα καλαμπόκια και τα σταφύλια. Ζώνουν το χωράφι ή το αμπέλι με μια χονδρή άσπρη κλωστή και η γκαίλα όπως και η εξαδέλφη της η κίσσα, που δεν «σκιάζεται» από τίποτα, άμα ιδεί τα αθώα αυτά ράμματα τα υποπτεύεται για μια στημένη μεγάλη παγίδα και φεύγει μακριά. «Α εδώ είναι δάκτυλος! Όλα κι όλα, εμένα δεν με γελάτε (3)».

Έμαθα και κάτι άλλο ακόμη για τις γκαίλες, που δεν θα το πίστευμα αν το πρόσωπο που μου το έλεγε δεν ήταν γνωστό και σοβαρό (4).

Έμαθα λοιπόν ότι και οι «κούρνοι» όπως και οι λελεκάδες είναι αδυσώπητοι στο ζήτημα της συζυγικής τιμής και τιμηρόν με την ποιητή του θανάτου τη θηλυτιά και με την ίδια διαδικασία, όπως και οι λελεκάδες τη λελεκίνα.

Η σκηνή διαδραματίστηκε ως εξής: Ένας μεγάλος κούρνος άρχισε ξαφνικά να φωνάζει και σε λίγο μαζεύτηκαν ένα σωρό διάφορες γκαίλες στα κεραμίδια οι οποίες όλο και αύξαιναν. Διέταξαν τότε μια γκαίλα να κάσει στη στέγη, ενώ γύρω της γινόταν μεγάλη φασαρία. Κοντά της πλησίαζε εξ -προφανώς οι δικασταί- και έκαμαν έναν κύκλο γύρω της. Σε άλλο εξωτερικό κύκλο μαζεύτηκαν οι άλλες -ο λαός ας πούμε- γύρω από τους εξ. Ο μεγάλος κούρνος (Δημόσιος Κατήγορος) φώναζε διαρκώς κι άλλους, κι άλλους, ως που ο πλάτανος που είναι εκεί κοντά μαύρισε όλος. Ύστερα επεκράτησε σιγή και ένας από τους εξ εξύγωσε τη γκαίλα, φώναξε μια φορά κρη, της έδωσε ένα χτύπημα με τη μύτη του στο κεφάλι και μετά τραβήχτηκε. Το ίδιο έκαναν με τη σειρά και οι άλλοι «δικασταί». Ύστερα ξανάρθε ο πρώτος και χτύπησε δυνατά τη δικαζόμενη, καθώς και οι άλλοι, ως που την ψόφησαν. Μετά την εκτέλεση ο μεγάλος κούρνος φώναξε ξανά και όλοι τότε απομακρύνθηκαν, αφήνοντας ψόφια στα κεραμίδια την άπιστη...

Τέλος

1. Π, 12
2. Σώα, αβλαβή.
3. Στ. Γρανίτσα. Του Βουνού και του Λόγγου, εν λ. Κίσσα.
4. Ο Παλιός Γιαννιώτης - Λουτσινός - και από πολλά χρόνια εγκατεστημένος στις Αθήνας, χρυσόχοος, κ. Αθαν. Τσεκούρας, μας διηγήθηκε τη σκηνή με λεπτομέρειες, που μαρτυρούν ότι ήταν αυτόπτης. Η σκηνή έγινε κατά το 1917 επάνω στα κεραμίδια του σπιτιού του «Καλό Πασά», πρώτον δεξιά στο δρόμο για την «Κυρά Προσίνη», που έχει αγοράσει ο κ. Τσεκούρας από τους Τουρκογιαννιώτες απογόνους του περιώννου αυτού Πασά των Ιωαννινών.

Ανάρια - ανάρια... με «τ' αχνάρια»

ΟΥ ΘΥΜΙΟΥΣ Θ' ΜΑΤΙ

Η βάβου στου πουδάρ'.
- Σιούκ' νύφ' να πας στου Κεφαλόβρυσου... θα σ' πιάκ'ν
τ' θέσ' οι άλλις κι θάρ'ς του βράδ'.
Σκώθ' κι η μάνα κ' τσά-στραβά φόρτουσι τα δυο τα πράματα με τα χουντροσκούτια κι πήρι τουν κατήφουρου.
Ούτι νιρό δεν έρ'ξι η μαύρ' στα μάτια τ'ς, μι τ'ς τσίμπλις πήγι στου πουτάμ'.
Ου ήλιους δεν έχι προυλάβ' να σ' κουθεί αχ' πάν απ' του ντουσκού κι η μάνα έφρακι σ'ν πουριά απ' του σπιτί'. Πίτι πήγε, πότι γύρ'σι...
Τα καημένα τα ζουντανά μι τού ζόρ' κρατιόταν στα πουδάρια, τα νι_ρα να σταζ'ν απου πάν' μέχρι κάτ'. Μαζί μι τ' βάβου τα ξιφόρτουσαν κι γέμ'σαν τσ' τοίχ'ς μί χιράμια, φλουκάτις κι βελέντζις λουιών-λουιών.
Έβαλα νιρό «νύφ' μη ξιχά'ς να ζ'μώισ'. Έμασα κι τ' αυγά απ' τσ' φουλιές, κακάριζν' κακαρίζν' ολ'ν'ώρα οι μπουφιάρις κι αυγό δε γλέπουμε.
Λες μώρ' σκύλα να μπήκ' ου τσιάπ'ς στου κουτέτσ';
Αχ, κακή μπουρδάλ'σα να του πιάκ'. Κα' ένα. Τ' αυγά τα κούν'σα ένα ν' του ένα, μήν' ένι κλούβιο. Για τή-ρατα κι συ ψίχα

μη πάθουμι καμιά νίλα... σαν τ'ν νύφ' απ' τ' Νάσιαρ'.
Να τ' αφήισ' να βράζ'ν καλά, μη τα βγάλ'ς ν'ιρ'λά. Ακούμπ'σα κι λίγα τσάκνα σν' άκρ' σν' αγουνίστρα. Του προυζύμ' γίν'κι, να του βάλ'ς στου ταψί κι να του κουπώισ'.... κοίτα μη κλέισ' κανά καρ'νο κι μ' πικρίσ' του φουμί, δεν του τρων ούτι τα σκ'λιά.
Κι είν' τ'ν μπουγιά απ' τ' αυγά να μ'τ' φλάξεις να βάβου κείνα τα παλιοζύγουρα.
Κείνους ου πλεμουιάρ'ς τι ασβέστ' μούδουκι, τ'ν πιρνάου τ'ν ξαναπιρνάου κι βγαίν', έβαλα κι κείνου του παλιόπιδο να κατρίσ' κανά δυο φουρές, άλλου μέσα, άλλου όξου το ρ'χινι μι του ζόρ'. Για πότι σώθ'κ' η μέρα, οι άλλ' δε λεν ν' άρ'ν ακόμα, τι τα κρατάν τέτοια ώρα χριστανήμ';
Δε λέει να τιλειώσ' κι αυτή η σαρακοστή, ολ'ν μέρα σήμηρα μ' γουρλιζ' η κ'λιάμ'.
Σήμηρα ισείς τσιούπρις καλουπουρέβιτι, τι ανάγκ' έχιτι.
Να μάθιτι καλά τα ιγκώμια, ήρθι του Μιγάλου Παράσκευο.
Καλή Πασκαλιά

Ου Θύμιους

ΤΑ ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΤΟΠΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ Δ.Δ. ΔΗΜΟΥ ΜΠΙΖΑΝΙΟΥ

Έχει δημοπρατηθεί ο δρόμος Μανωλιάσσης-Αμπελιάς και ανάδοχος είναι ο κ. Γιάννακας Ιωάννης.
Πιστεύω σύντομα θ' αρχίσουν οι εργασίες διάνοιξης.

ΓΟΥΣΗΣ ΑΛΕΞΙΟΣ

καφέ - μουσικό μεζεδοπωλείο

ΠΛΑΤΕΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ 1 - ΠΑΡΑΛΙΑ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ ΤΗΛ 5560418

ΜΠΕΛΛΟΣ ΑΛΕΚΟΣ του ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ

Μονοπώλιο

ΙΣΤΟΡΙΑ

«Τ' ακνάρια» συνεχίζουν τη στήλη της ιστορίας δημοσιεύοντας στοιχεία-αποσπάσματα από τον αγώνα για την απελευθέρωση των Ιωαννίνων. Γεγονότα που διαδραματίστηκαν στη Μανωλιάσσα και συνετέλεσαν αποτελεσματικά στον απελευθερωτικό αγώνα του 1912-13. Από το φύλλο 40 δημοσιεύουν αποσπάσματα από το βιβλίο του Β. Οικονομόπουλου «Ιστορία του Βαλκανοτουρκικού πολέμου»:

(συνέχεια από το προηγούμενο φύλλο)

Κατά την ιερά αυτή στιγμήν της παραμονής νέας νίκης των τέκνων της, η Εκκλησία μου επιτρέπει να επικαλεσθώ ταυτόχρονον και ενιαίαν την θείαν συγγνώμην και την άφεσιν των αμαρτιών όλων υμών συνάμα... Πλήρωμα της υπαίθρου Πατρείας, έστε συγγνωστοί πάντες! Ο Θεός ευλογείτω τα όπλα υμών κατά βαρβάρων και απίστων και διώκτων του Σταυρού!

Όλων οι οφθαλμοί ήσαν πλήρεις δακρύων προ της θεοσεσίας εκείνης οκνηής εν μέσω χώρας εχθρικής και εν τη αναμονή νέων θυσιών υπέρ της τιμής, της πίστεως, της πατρίδος και της ελευθερίας.

Ο ιερεύς ύψωσε τας χείρας, και διά μιας απεράντου χειρονομίας περιέβαλε και πυλόγησεν ολόκληρον εκείνην την στρατιάν, την προωρισμένην διά νέους ηρωισμούς και νέας θυσίας αίματος χάριν της τιμής της Πατρίδος.

- Προσέθετε, οι πιστοί! Εφώνησεν ο ιερεύς.

Και εις έκτατος των μελλόντων εκείνων νικητών η θυμάτων ήρξεντο προσερχόμενοι.

Ο ιερεύς αφήρεσε το αργυροχρυσοποίκιλον κάλυμμα του δισκοποτηρίου, εν ω περιείχετο η θεία μετάληψις, και οι άνδρες μετέλαβον πάντες των ακράντων Μυστηρίων ενθουσιώντες, διότι τόσον απλώς τοις είχαν αφεθή αι αμαρτίαι των.

Μετά και τούτο οπλίζται και αξιωματικοί απεσύρθησαν προς ανασύνταξιν εις τα σώματά των έκαστος, όπου θα ελάμβανον τας σχετικές διαταγάς της προελάσεως και τας οδηγίας της δράσεως και των θέσεων των οποίας θα κατελάμβανεν έκαστον τμήμα.

Εις εν εν τούτοις σημείον δεν ήτο τυχηρόν να τελειώση τόσον γρήγορα η απόκρουσις.

Εις τον προς την πεδιάδα του Μπιζανίου προτελευταίον λοφίσκον της λοφογραμμής της Μανωλιάσσης ευρίσκετο τμήμα στρατού μας μαχόμενον ακόμη περί την δύσιν του ηλίου, ενώ ομίχλη πυκνή δεν επέτρεπε να ιδή κανείς αρκετά μακράν.

Ο διοικητής του 3ου λόχου του 1ου πεζικού συντάγματος διέταξε την στιγμήν εκείνην ένα τω τοιμηροτέρων των οπλιτών να ανέλθη εις το ύψωμα εκείνο και να διαβιβάση εις το ακόμη μαχόμενον εκεί τμήμα την διαταγήν να παύσην πυρ μέχρι νεωτέρας διαταγής.

Ο λόφος εκείνος εσχημάτιζεν επί της

βραχύδους κορυφής του μικρόν απότομον οροπέδιον, επί του οποίου μετά δυσχερείας ηδύνατο τις να βαδίση, αν δεν εχρησιμοποίησει και τας χείρας του.

Εκεί ο οπλίτης συνήτησεν ένα ανθυπολοχαγόν μετά τεσσάρων - πέντε ανδρών προχωρούντας προς την αντίθετον πλευράν του δυσπρόσιτου οροπεδίου.

Τούτο εγένετο, διότι οι εκ του μέρους εκείνου πλησιάζοντες Τουρκαίβανοί τας ελληνικάς γραμμάς εφαινότο ότι είχαν απόφασιν να παραδοθώσιν.

Ο προσελθών όπως διαβιβάση την διαταγήν του διοικητού οπλίτης, γνωρίζων ολίγα τουρκικά, εκλήθη παρά του ανθυπολοχαγού όπως του χρησιμεύση ως διερμηνεύς.

Ατυχώς, τα πράγματα έλαβον αίφνης τροπήν αντίθετον από την αναμενομένην. Ο ανθυπολοχαγός είχε δώσει διαταγήν να μην πυροβολήση κανείς κατά των πλησιάζοντων Τουρκαίβανών.

Μία εντούτοις μικρά ομάδα οπλιτών μας, είτε μη αντιληφθέντες το παράγγελμα, είτε φοβηθέντες ότι η προσέγγισις εκείνη των εχθρών ήτο δήλια, ήρχισαν αίφνης πυκνούς πυροβολισμούς κατά των Τουρκαίβανών.

Ο ανθυπολοχαγός, εν καταφύρω και δικαία οργή, εστράφη τότε αποτόμως προς τους πυροβολούντας και τους διέταξεν αυστηρώς:

- «Παύσατε πυρ! είπα! Η παύσατε πυρ!».

Μόλις όμως είχε τελειώσει την φράσιν του και κατέπεσε ηρηνής.

Οι πλησίον του οπλίτες ώρμησαν να τον αναγείρουν. Αήλοϊμονον... Ήτο νεκρός!

Μία σφαίρα από τας πανταχόθεν κύκλω του διασταυρούμενον τον είχε πλήξη κατά πρόσωπον, - διότι οι Τουρκαίβανοί τρομάξαντες προς την απροσδοκίτου προσβολής εκ μέρους των ημετέρων, επυροβόλησαν και αυτοί σφοδρώς ήδη, τρεπόμενοι συνάμα εις φυγήν...

Ο ανθυπολοχαγός εκείνος ωνομάζετο Καλλήαρης. Ήτο υιός του διοικητού της Β' Μεραρχίας Καλλήαρη.

Το πτώμα μετεφέρθη εις το στρατηγείον και ο πατήρ ειδοποιήθη.

Ο Μέγαρχος έσπευσεν επί τόπου... Ησπάσθη τον υιόν του, άτμαξεν ένα πατρικόν δάκρυ και εστράφη διά να δώση νέας διαταγάς νέων μαχών και νέων τροπαίων εις την γενναίων στρατιάν...

Σειρά στελεχέυτητος τοιούτων ηρωισμών και τοιαύτης αυταπαρνήσεως αποτελεί ολόκληρον την καίουσαν άθυσσον των επιχειρήσεών μας κατά τον τραγικόν - τον άγιρον αυτόν πόλεμον, που δεν έχει καμμίαν ομοιότητα προς ουδένα των προ-

ουμένων αυτού πολέμων.

Την πρωίαν της επιούσης επανελαμβάνετο η επίθεσις των στρατευμάτων μας, ενισχυθέντων διά νυκτός, προς κατάληψιν και άλλων οχυρών θέσεων, εγγυτέρων προς το τρομερόν Μπιζάνι και τα λοιπά οχυρώματα της δυτικής πλευράς της λίμνης των Ιωαννίνων.

Η μονομαχία του πυροβολικού υπήρξε τρομακτική κατά την ημέραν εκείνην.

Χιλιάδες οβίδων διεσταυρούντο ακαταπαύστως εις τον αέρα, ως διαβολικά πλάσματα βομβούντα και σπείροντα παταχού τον θάνατον και την καταστροφήν.

Τα τουρκικά πυροβολεία και οχυρώματα εσειόντο εκ βάθρων υπό τας οβίδας, τας οποίας εξηκόντιζον και υπό τας ελληνικάς, αίτινες πίπτουσαι βροχηδόν επ' αυτών τα κατέσκαπτον και ανετίνασσον εις τον αέρα αθηθείας σίφωνας χωμάτων, λίθων, συντριμμάτων καταστρεφόμενων πυροβόλων, τεμαχισμένων σαρκών φονευομένων ανδρών.

Η μονομαχία παρετάθη επί τρεις ολοκλήρους ώρας, κατά τας οποίας τετρακισχίλια οβίδες συνεκλήονισαν τα αιματωμένα εκείνα εδάφη.

Τέλος εσίγησεν η φοβερά φωνή των τηλεβόλων, διά να την διαδεχθή η χαλαροβολή και ο δαιμονιώδης συριγμός των σφαιρών του μάνηχερ, του μάουζερ και του γκρα.

Οι πολεμισταί μας εξορμήσαντες εκ των χαρακωμάτων των, επετίθεντο καθ' όλον το μέτωπον μετ' ακρατήτου ορμής και λύσεσις.

Το σώμα των Κρητών εμάχοντο όρθιοι. Οι προαιώνιοι ούτοι ατίθασοι αντίπαλοι του φοβερού Τούρκου εσυνήθησαν να απηφώσιν τον θάνατον και δεν εηλόγριαζαν πόσοι ηδύνατο να πέσουν νεκροί...

Και εδεκατίζοντο πράγματι, χωρίς όμως ουδ' επί στιγμήν να κλονισθώσιν ή να ζητήσουν προφυλακτήρια.

Μουγκρίζει ο θάνατος γύρω στον Προφήτη Ηλία.

Αλλά εδώ ο θάνατος θερίζει ημιθέους αυτοκλήτως σπεύσαντας να τον αντικρύσουν χάριν της Ελληνικής Πατρίδος.

Αριστερόθεν του ναού, κάτω των υψωμάτων διανοίγεται μικρά κοιλάς.

Την κοιλάδα ταύτην κατέχει ο υπολοχαγός Γιώτης με ένα λόχο πεζικού και ένα ουλαμόν ευζώνων.

Ολίγον όπισθεν, επί οχυράς θέσεως εμάχετο μια ακόμη διμοιρία υπό τον έφεδρον ανθυπολοχαγόν Οικονομάκην.

Η κοιλάς αυτή, κατεχομένη προηγουμένως υπό του εχθρού, εθεωρήθη ως θέσις επίκαιρος και διετάχθη η κατάληψις της.

Τούτο έπρεπε να γείνη εξ εφόδου. Άλλος τρόπος δεν υπήρχε.

Και η έφοδος είχεν εκτελεσθή μετά τόσης ορμής και αποφασιστικότητας, ώστε οι Τούρκοι ετράπησαν εις φυγήν ακάθεκτον, κατόπιν ελαχίστης αντιστάσεως.

Αι τοιαύται όμως έφοδοι έχουν πάντοτε τα θύματά των.

Και εδώ ευγενεστάτων θυμάτων αίμα επεσφράγισε την επιτυχαίν των ηρωικών στρατευμάτων μας.

Αλλά η αφοσίωσις του εις τα γράμματα δεν ημποδίζε να διαπληασθεί αθηθείς ήρωας.

Όπου και αν έλαβε μέρος εις μάχην, επολέμησεν όρθιος. Και κατά την έφοδον ταύτην έπραξε το αυτό.

- Μη όρθιος, λοχία! Τον συνεβούλευσεν ο λοχαγός του. Προφυλαχθήτε, κ. Λουκιανέ!..

Αλλά ο φιλόλογος - πολεμιστής, απεκρίθη αταράχως: Η

- Καλλίτερα έτσι, κύριε λοχαγέ... Έτσι θα φάω περισσότερα απ' αυτά τα σκυληλιά...

Ολίγα λεπτά κατόπιν και αι μυριάδες των σφαιρών που εσφύριζαν γύρω του, κατέρριπτον ολόγιν περαιτέρω νεκρόν τον πολύτιμον αυτόν ήρωα...

- Έτσι πεθαίνουν ταληθινά παλληκάρια! Εφώνησε με την ξενίζουσαν προφοράν του ο ηρωικός Άγγελος φιλέλλην Νιουμπολό.

Και ώρμησε προς τον αριστερόθεν υψούμενον λόφον.

Αλλά δεν πρόλαβε να τον αναρριχηθή μέχρι της κορυφής.

- Για την Ελλάδα! Φώναξε.

Και ρόγχος βαρύς απέπνιξε την φωνήν αυτού διά παντός.

Θραύσμα οβίδος του είχε χαρίσει τον ευγενέστερον των θανάτων.

Εν τω μεταξύ, ενώ τα τουρκικά τυφεβόλα εκηκοιλούθουν να διασπείρουν καθ' ορμαθούς, θα έλεγες, τον θάνατον επί των πρανών και των χειλέων της κοιλάδος εκείνης, αι απώλειαί μας ήρχισαν να ελαττούνται, διότι οι πολεμισταί μας πεσόντες ηρηνείς και προφυλαττόμενοι όπισθεν των εξεχόντων αυτής χειλέων, δεν προσεβλήθηον πλέον υπ' αυτών.

(συνέχεια στο επόμενο τεύχος)

Ωρες λειτουργίας:
Δευτέρα: 13:00-21:00
Τρίτη-Παρασκευή: 10:00-21:00
Σάββατο: 9:00-16:00

ΓΕΡΑΚΑΡΗ 1 • ΠΛΑΤΕΙΑ ΠΑΡΓΗΣ
ΤΗΛ. 71516

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ - ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΑΣΑΝΣΕΡ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΖΙΜΑΣ

Λεχώβου 2 - Σεπόλια 10445 - Αθήνα
Τηλ.: 210-8830942

Φοροτεχνικό - Λογιστικό Γραφείο

Ευάγγελος Γκούμας
Φοροτεχνικός Λογιστής
Α' ΤΑΞΗΣ

Ζακύνθου 10
163 43 Ηλιούπολη
Τηλ.: 210-99 51 019,39
κιν.: 6932 215 012
e-mail: gouman@hol.gr

Λίγα απ' όσα ... για όσα

☞ Και τελικά η «άσπρη μέρα» για τη Μανωλιάσσα ήρθε στις 27 Γενάρη, όταν οι Μανωλιασσίτες ξύπνησαν και ήταν όλα ντυμένα στα λευκά. Από κείνη τη μέρα άρχισε ο σκληρός χειμώνας. Το πολύ χιόνι και ο παγετός έκαναν δύσκολη τη ζωή των ανθρώπων μας για αρκετές μέρες. Ο δήμος ήταν σε ετοιμότητα και άκουγε καθημερινά τους κεντρικούς δρόμους. Παρ' όλα αυτά οι δυσκολίες από κει και πέρα ήταν αξεπέραστες.

☞ Βαρύς ο φετινός χειμώνας στη Μανωλιάσσα, αλλά και σ' όλο τον νομό Ιωαννίνων. Όπως μολογάνε οι παλιότεροι πάνω από 30 χρόνια είχαν να ζήσουν τέτοιες καιρικές συνθήκες... Τέτοιο χιόνι δε θυμούνται στο χωριό. Επί δεκαπέντε μέρες χιόνιζε. Τα πρώτα χιόνια έπεσαν τέλος Γενάρη (27) και κράτησαν μέχρι τις 12 Φλεβάρη.

Δύσκολες οι συνθήκες για τους κατοίκους του χωριού. Οι κεντρικοί δρόμοι άνοιγαν καθημερινά από τον δήμο. Οι μικρότεροι δρόμοι ήταν κλεισμένοι.

Με τα χιόνια ήρθε ο παγετός που κράτησε κοντά μια βδομάδα και επεδείνωσε τα προβλήματα.

Έντονα προβλήματα είχαν οι κτηνοτρόφοι μας με τα ζωντανά.

Όσοι δεν είχαν λόγους να βγουν έξω, χάριξαν χιόνια, μέσα από τη ζεστασιά, το τζάκι... και το τσίπουρο. Η θέα της χιονισμένης Μανωλιάσσας και των γύρω βουνών ήταν εκπληκτική, όλα ήταν ντυμένα στα λευκά.

☞ Η γιορτή της υποδοχής του νέου χρόνου με την καθιερωμένη κοπή της βασιλόπιτας και τη βράβευση των παιδιών μας που πέτυχαν στα εκπαιδευτικά ιδρύματα της χώρας πραγματοποιήθηκε την τελευταία Κυριακή του Φλεβάρη από το Δ.Σ. της Αδελφότητας στο γνωστό κέντρο «οι Φοίνικες» στο Αιγάλεω.

Η προσέλευση των καλεσμένων κρίθηκε μάλλον ικανοποιητική, μια και αυτή τη χρονιά στη Μανωλιάσσα, η χαρά μοιράστηκε με τη λύπη.

Όχι πως δεν υπήρχαν περιθώρια να 'ρθουν περισσότεροι, σίγουρα υπήρχαν και σίγουρα η Αδελφότητα έχει πάντα τις πόρτες και τις καρδιές ανοιχτές να μας δεχτεί όλους στην αγκαλιά της.

Η Αδελφότητα υπάρχει από όλους εμάς. Και μας υ-

πάρχουμε μέσα από την Αδελφότητα.

Ο καθένας μόνος του θα χαθεί στα σκοτεινά σοκάκια αυτής της πολυάνθρωπης πόλης.

Δεν υπάρχουν πολλές επιλογές, η επιλογή είναι μία: **όλοι μαζί με την Αδελφότητα, για να φανούμε χρήσιμοι, για να τιμήσουμε τη Μανωλιάσσα.**

Πλήρης ο ξενώνας του Πνευματικού Κέντρου το τριήμερο της Αποκριάς.

Όπως μας είτε ο πρόεδρος του Πνευματικού Κέντρου Μανωλιάσσας κ. Βαγγέλης Νίκου, της ημέρας της Αποκριάς τα δωμάτια του ξενώνα ήταν κλεισμένα. Οικογένειες Μανωλιασσιτών της Αθήνας μαζί με φίλους επέλεξαν να μείνουν στον ξενώνα. Υπήρξαν και άλλοι ενδιαφερόμενοι, φίλοι Μανωλιασσιτών που δυστυχώς δεν μπόρεσαν να φιλοξενηθούν.

Χαιρόμαστε κάθε φορά που οι Μανωλιασσίτες κάνουν χρήση των λειτουργιών του Πν. Κέντρου. Το νοιώθουν δικό τους.

☞ Τα σκουπίδια ολόκληρου του νομού Ιωαννίνων ψάχνουν κατοικία. Ψάχνοντας που λέτε πως έφθασαν, στην Δωδώνη. Ναι, καλά ακούσατε, στη Δωδώνη.

Κατά τον γενικό γραμματέα Περιφέρειας Ηπείρου η αρχαία κοιλάδα της Δωδώνης, μαζί με τα αρχαία, μπορεί να δεχθεί και τα σκουπίδια.

Να πως σαλεύει ο νους του ανθρώπου!

Όπως ήταν αναμενόμενο ο κόσμος ξεσηκώθηκε, ο δήμος, οι φορείς, όλοι αντέδρασαν.

Μετά την Εγνατία, τα σκουπίδια είναι το δεύτερο χτύπημα για τη Δωδώνη. Μέχρι χτες είχαμε την αδιαφορία της Πολιτείας, τώρα έχουμε τα θανατηφόρα βέλη κατά του περιβάλλοντος της αρχαίας κοιλάδας της Δωδώνης. Είναι ίσως κι αυτός ένας τρόπος να βγει από την αφάνεια η Δωδώνη!!!

☞ Στο προηγούμενο φύλλο «των αγναριών» και στη στήλη τα νέα από Τοπικό Συμβούλιο δ.δ. Μανωλιάσσας διαβάσαμε την πρώτη πράξη του στις 10-1-2005, με θέμα: σύναψη ή όχι νέου συμφωνητικού ενοικίασης του χώρου που έχει εγκαταστήσει τις κεραιές η εταιρεία VODAFON-PANAFON A.E.T.

Ύστερα από την εισήγηση του μέλους του Τ.Σ. κ.

Μπέλλου Πολύκαρπου ετέθη θέμα μέτρησης εκπομπής ραδιενέργειας και το συμβούλιο ομόφωνα αποφάσισε:

1. Να μη γίνει σύναψη νέου συμφωνητικού πριν γίνει έλεγχος της ραδιενέργειας που εκπέμπει η κεραιά της εν λόγω εταιρείας.

Και 2. Να ενημερωθεί το Τοπ. Σ. και οι κάτοικοι του δ.δ. Μανωλιάσσας για τα αποτελέσματα του ελέγχου και τις επιπτώσεις που έχει η ραδιενέργεια στην υγεία των κατοίκων.

Η πρόξη αυτή επικροτήθηκε από όλους τους Μανωλιασσίτες και περιμένουμε την εξέλιξη.

Πολλές φορές ασχοληθήκαμε με τις κεραιές και εκφράσαμε την αγωνία μας για την υγεία των κατοίκων του χωριού μας.

Τα ερωτήματα που τίθενται για τις κεραιές είναι:

1) Έχει εξετασθεί το νομικό καθεστώς που ισχύει;
2) Υπάρχουν εγκρίσεις;
3) Έχουν γίνει μελέτες περιβαλλοντολογικές.
4) Πόση ακτινοβολία εκπέμπεται από το δάσος των κεραιών.

και 5) Πόσο έχει βλάψει η ακτινοβολία την υγεία των κατοίκων.

Για το 5) προτείνουμε να γίνει εξέταση όλων των κατοίκων του χωριού μας.

Για όλα τα παραπάνω ερωτήματα οι Μανωλιασσίτες περιμένουν απαντήσεις.

☞ Το Πάσχα ακτινοβολεί τη δύναμη της Αναστάσεως που πρέπει να μας γεμίσει, να γίνει αντίσταση σε τι μας δηλητηριάζει, στη βία, στην αδικία, στην αδιαφορία. Η δύναμη της Αναστάσεως πρέπει να εκφραστεί ως δημιουργία πως θα στηρίξει την ειρήνη και της δικαιοσύνη. Η εορτή του Πάσχα έρχεται να ρίξει φως, να δυναμώσει την πνευματική μας όραση, για να αντιμετωπίσουμε τα άμεσα, τα καθημερινά. Ας αντλήσουμε λοιπόν δύναμη για να αντισταθούμε στην παρασμή.

Το Πάσχα έρχεται είναι ευκαιρία για ανανέωση, να βρεθούμε στη Μανωλιάσσα κοντά στα αγαπημένα μας πρόσωπα, τους φίλους και συγγενείς.

Θα τα ξαναπούμε στο επόμενο φύλλο.

Καλή Ανάσταση.

Ο Παλιός

Ματιές στο παρελθόν

Σταύρος Νάκος, Ιωάννης Νάκος και Νικόλαος Ντάφλος (Νικολίτς). Φωτογραφία του 1958; Πεζούλι του παλιού δημοτικού σχολείου, αργότερα καφενείο, στη θέση που σήμερα είναι το πνευματικό κέντρο.

Η μνήμη επιστρέφει με εικόνες που διάβηκαν στο πέρασμα του χρόνου. Και τώρα ξεπροβάλλουν.

Δακρίνονται στο κέντρο ο Νικόλαος Ίσκος και ο Αποστόλης Αποστόλου (Μπάρτζι) μετά των συντρόφων των.

Όταν σβήνεις ένα κομμάτι από το παρελθόν σβήνεις κι ένα κομμάτι από το μέλλον